

Teoretska nastava iz Porodične/Obiteljske medicine

	Naslov predmeta: PORODIČNA/OBTELJSKA MEDICINA		
Nivo: dodiplomski	Godina: VI	Semestar: XI	ECTS kredita:
Status: obavezni	Sedmica: 15		Ukupno sati: 45
Odgovorni nastavnik: Prof. dr. Izet Mašić			
1. Ciljevi predmeta	Cilj predmeta Porodična/Obiteljska medicina je upoznati studente s osnovnim pojmovima teoretske i praktične primjene ove medicinske discipline u njihovom budućem radu. Poseban akcenat stavlja se na metode i metodologije usvajanja znanja i vještina neophodnih za buduću angažman studenta kao samostalnog ljekara u ambulanti porodične medicine. Zadatak je nastave da student spozna i usvoji obrazac rada ljekara PM koji donosi početnu odluku o svakom problemu koji se pojavi u njegovoj liječničkoj praksi. Specifični je cilj nastave da student integrira prethodno stečena znanja i vještine, te da ih učinkovito primjeni u rješavanju problema pacijenta kojeg zbrinjava u ambulanti ili pacijentovoj kući.		
2. Svrha predmeta	<p><u>VJEŠTINE KOJE STUDENT TREBA PRAKTIČNO IZVESTI:</u></p> <p>Predmet Porodična/Obiteljska medicina ima svrhu da se kroz praktični rad u ambulantama studenti upoznaju sa osnovnim principima ove discipline i usvoje osnove prakse porodičnog ljekara. Neophodno je da nauče nekoliko praktičnih vještina, kao što su: kvalitetno uzimanje anamneze i određivanje fizikalnog statusa pacijenta, mjerenje krvnog pritiska, analiza laboratorijskih nalaza, određivanje nivoa glukoze i lipida u krvi, stavljanje katetera, davanje injekcija (i.v, i.m, s.c.), davanje infuzija, analiza parametara EKG-a, osnovne komponente neurološkog statusa pacijenta, pisanje recepata i uputnica specijalisti, vođenje kartona, vođenje bolovanja, popunjavanje ozljednog lista, itd.</p> <p>Potrebno je osposobiti studenta da nakon završene nastave može da: izvede fokusirani fizikalni pregled bolesnika u vanbolničkim uslovima koristeći vještine koje je stekao na kliničkim predmetima, napravi diferencijalnu dijagnozu i plan liječenja pacijenata u ambulanti porodične/obiteljske medicine u jedinicama domova zdravlja, tretira i educira pacijente, napravi plan prevencije bolesti, vrši promociju zdravlja i praćenje pacijenta, primjeni princip „timskog rada“ i razmjene znanja i iskustava o različitim aspektima zbrinjavanja bolesnika, demonstrira adekvatno profesionalno ponašanje i ophođenje u komunikaciji sa pacijentom, te da prepozna probleme koji mogu dovesti do neadekvatnog zbrinjavanja pacijenta.</p> <p><u>VJEŠTINE KOJE STUDENT TREBA POZNAVATI:</u></p> <p>U toku svog studija i po njegovu završetku student treba da nauči i kasnije sam u praksi svakodnevno primjenjuje znanja kao što su: osnovne metode pregleda pacijenta (inspekcija, palpacija, perkusija, auskultacija, analiza i tumačenje EKG-a, RTG-a, poznavanje najčešće propisivanih lijekova i njihove doze, da pacijentu pruži osnovne informacije o riziko faktorima za određene nozološke grupe, predloži higijensko-dijetetski režim pacijentu, itd. Student, također, treba da poznaje osnove Medicinske informatike i rada na računaru, te da iste primjenjuje u svom radu, da poznaje osnove analiza slikovne dijagnostike (UZ, CT, MRI), itd.</p> <p><u>STAVOVI KOJE ĆE STUDENT USVOJITI KROZ NASTAVU IZ PREDMETA PORODIČNA/OBTELJSKA MEDICINA</u></p> <p>Studenti medicine kroz svoju teoretsku i praktičnu nastavu i rad sa svojim profesorima i asistentima trebaju da usvoje ispravne stavove budućeg doktora porodične medicine. Kroz vježbe sa pacijentima, studenti uče kako da uspostave odgovarajući odnos pacijent-doktor. Taj odnos mora se zasnivati na principu uzajamnog poštovanja i uvažavanja. Osim toga, student treba usavršiti svoje komunikacijske vještine, biti opušten i otvoren prema pacijentu, saslušati pacijenta, biti zainteresiran za njegov problem, napraviti adekvatan plan</p>		

	i program liječenja, ostvariti dobar odnos sa ostalim medicinskim osobljem.
3. Ishodi učenja	<p>Kroz nastavu predmeta studenti će usvojiti slijedeća znanja:</p> <p>Modul 1. Uvod, definicije i koncepti PM</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdravstveni sistem u BiH i primarna zdravstvena zaštita 2. Definicija, principi i koncepti PM u BiH, zemljama okruženja i Evropi 3. Historija PM u BiH <p>Modul 2. Organizacija i struktura PM</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Finansiranje zdravstvene zaštite u BiH 2. Osnovi strukture PM 3. Normativi kadra i opreme u ambulanti PM 4. Timovi PM, sadržaj i metode rada 5. Kvalitet zdravstvene zaštite, indikatori za ocjenu i poboljšanje kvaliteta <p>Modul 3. Medicinska dokumentacija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacioni sistemi u Primarnoj zdravstvenoj zaštiti 2. Medicinski karton pacijenta, papirna i elektronska forma 3. Sudsko – medicinski značaj dokumentacije i evidencije podataka 4. Značaj medicinskih zapisa u praksi 5. Značaj medicinskih zapisa u naučnom istraživanju 6. Metode zakazivanja pregleda, sistem otvorenih vrata <p>Modul 4. Medicinski vodiči i akreditacijski standardi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija, ciljevi i funkcija vodiča 2. Značaj vodiča za kliničku praksu 3. Zakonsko značenje vodiča 4. Vodiči u BiH <p>Modul 5. Medicinska komunikologija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikacija i tehnike komunikacije u PM 2. Teškoće u komunikaciji 3. Odnos ljekar – pacijent 4. Značaj i vještine savjetovanja 5. Specifične oblasti savjetovanja i psihoterapije <p>Modul 6. Medicinska etika i deontologija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija i značaj u PM 2. Pravni aspekti odnosa ljekara prema pacijentu 3. Prava i greške ljekara, moguće sankcije 4. Prava i greške pacijenta, moguće sankcije 5. Zaštita podataka <p>Modul 7. Javno – zdravstveni aspekti populacionih i nozoloških grupa stanovništva</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dojenčad i mala djeca 2. Žene fertile dobi i trudnice 3. Radnici 4. Lica treće dobi 5. Nozološke grupe stanovništva

Modul 8. Promocija zdravlja

1. Definicija i ciljevi promocije zdravlja
2. Dokumenti za promociju zdravlja
3. Edukacija o zdravlju i bolesti
4. Zdravstveno – odgojni recepti

Modul 9. Menadžment masovnih nezaraznih bolesti u PM

1. Menadžment hroničnog bolesnika u PM
2. Pacijent – hipertoničar, incidencija i značaj
3. Pacijent i šećerna bolest, incidencija i značaj
4. Hiperlipidemije

Modul 10. Najčešća patološka stanja u domenu PM

1. Najčešći respiratorni problemi u PM
2. Najčešći urogenitalni problemi u PM
3. Bolesti lokomotornog sistema (lumbalni sindrom, reumatološke bolesti itd)

Modul 11. Sociopatije

1. Ovisnost i podjela ovisnosti
2. Vrste ovisnosti (duhan, alkoholizam, droge, itd)
3. Depresija, incidencija depresije i menadžment u PM
4. Uloga porodičnog ljekara

Modul 12. Urgentna stanja u PM

1. Infarkt miokarda
2. Anafilaksa i anafilaktični šok
3. Menadžment urgentnih stanja u PM
4. Značaj prevencije i riziko – faktori

Modul 13. Kućno liječenje i palijativna njega

1. Polivalentna patronažna zaštita i aktivni nadzor
2. Kućno liječenje i kućna njega
3. Palijativna njega u domenu rada porodičnog ljekara, principi i sadržaji
4. Hospis
5. Smrt i pravo na smrt (eutanazija)

Modul 14. Gerijatrijska medicina

1. Definicija i osnovni pojmovi u gerijatriji
2. Potrebe i zahtjevi lica treće dobi
3. Promocija zdravog starenja
4. Specifičnosti terapije gerijatrijskih pacijenata

Modul 15. Naučno – istraživački rad

1. Pretraživanje biomedicinske literature
2. Najvažnije biomedicinske baze podataka
3. Priprema, pisanje i prezentacija rezultata istraživanja
4. Etički principi i dileme u naučnom publiciranju

	<p>Kroz nastavu predmeta Porodična/Obiteljska medicina student će usvojiti i znati praktično izvesti slijedeće vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzeti fokusiranu anamnezu • Pregled glave i vrata • Izvesti pregled ramena, šake, kuka i koljena • Pregled grudnog koša (inspekcija, palpacija i perkusija) • Auskultacija pluća • Pregled srca (auskultacija srčanih tonova) • Mjerenje krvnog tlaka i pulsa • Pravilno tumačenje EKG zapisa • Pregled abdomena • Pregled stopala • Komunikacijske vještine • Pravilno pisanje recepata, uputnica, unosa zapisa u medicinski karton • Upotreba skale bola • Pravilno upotrijebiti glukometar • Davanje inzulina • Antropometrijska mjerenja • Odrediti BMI • Dati i.v. injekcije i infuzije • Dati s.c. injekcije • Dati i.m. injekcije <p>Vještine koje student treba poznavati (znati kako i kada):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upotreba instrumenata za dijagnostikovanje depresije • Test minimalne skale • Psihijatrijski pregled • Otokopski i oftalmoskopski pregled (pravilna upotreba instrumenata) <p>Nakon odslušane nastave iz predmeta Porodična/Obiteljska medicina student bi trebao usvojiti slijedeće stavove:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ljekar porodične/obiteljske medicine mora uspostaviti primarni kontakt sa pacijentom interaktivnim radom i sveobuhvatnim pristupom. • Ljekar porodične/obiteljske medicine u suradnji sa svim profesionalcima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i specijalistima u specijalističko-konsultativnoj službi sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite mora postaviti pacijenta u središte zdravstvene zaštite i provoditi sveobuhvatan način liječenja, što će mu pomoći u rješavanju njegovih najčešćih simptoma i oboljenja, provođenju skrininga i njege bolesnika.
4. Metode učenja	<p>Predavanje: ukupno 45 sati Vježbe: ukupno 75 sati Seminari: kontinuirano tokom predavanja i vježbi</p>
5. Metode procjene znanja	<p>Student će u toku semestra biti ocijenjen kontinuirano i to u okviru seminarske nastave, te na praktičnim vježbama. Završni ispit se polaže na kraju semestra i obuhvata sve metodske jedinice, te formiranje konačne ocjene zavisi od izvršavanja obaveza tokom nastave i zadovoljavajućeg rezultata na završnom ispitu.</p>

	<p>Praktični dio ispita obavlja se u jedinicama Porodične/Obiteljske medicine kod asistenata, kao obrada slučaja (anamneza i fizikalni pregled i uspostavljanje dijagnoze oboljenja kod promatranog slučaja). Asistent ocjenjuje studenta skalom ocjena od 5 do 10. Teoretski dio ispita obavlja se putem testa i dodatnim usmenim ispitivanjem. Test je tipa Multiple-choice (MC). Ocjena se verificira skalom šest do deset, odnosno opisno u skali od A do F.</p> <p>Tokom održavanja teoretskog dijela nastave obavljat će se kontinuirana provjera znanja putem testa prije svakog novog predavanja iz sadržaja s prethodnog predavanja. Test treba da se sastoji od najmanje deset pitanja, od kojih svako pitanje je ekvivalent za 0,2 boda, što znači, da u ukupnoj zbirnoj ocjeni testa student dobija ukupno 10 bodova.</p> <p>Struktura bodovnog sistema kontinuirane i završne provjere znanja je sljedeća: ukupan broj bodova koje student treba da ostvari je do 100 bodova i to sljedećim principom:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Putem kontinuirane provjere znanja testom, maksimalno 10 bodova b) Putem kontinuirane provjere znanja praktičnim vježbama, maksimalno 10 bodova c) Putem pisanja seminarskog rada i odbrane i eseja, maksimalno 10 bodova d) Putem polaganja praktičnog dijela ispita, maksimalno 20 bodova e) Putem završnog testa na kraju održane teoretske i praktične nastave, maksimalno 50 bodova. <p>Skala ocjenjivanja znanja studenta je: 51-60 bodova = ocjena 6 (E) 61-70 bodova = ocjena 7 (D) 71-80 bodova = ocjena 8 (C) 81-90 bodova = ocjena 9 (B) 91-100 bodova = ocjena 10 (A)</p> <p>Prisutvo na predavanjima i praktičnim vježbama (od mogućih 20 % opravdanih ili neopravdanih izostanaka, maksimalno do 10 bodova). Studenti koji su 100% prisustvovali teoretskoj i praktičnoj nastavi biti će nagrađeni sa dodatnih 5 bodova.</p>
6.Literatura	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izet Mašić. Porodična/Obiteljska medicina: principi i praksa. AVICENA, 2007. <p>Proširena i dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antun Budak i suradnici. Obiteljska medicina. Udžbenik za studente i priručnik za liječnike. Gandalf d.o.o. Zagreb, 2000. - Dane Žigić, Mirjana Lapčević, Jelica Popović, Dragoljub Ivanković. Opšta medicina – Porodična medicina. Sekcija opšte medicine SLD, AS, Zemun – Beograd, 2003. - John Murtagh. John Murtaghs General Practice. Fourth edition. The Mc Graw-Hill companies. Sydney, New York, etc. 2007. - Članci iz oblasti porodične medicine, publicirani u biomedicinskim časopisima
7.Napomena	<p>Svi oblici nastave su obavezni. Predavanja se održavaju prema izvedbenom planu i program nastave u amfiteatru Medicinskog fakulteta, a praktične vježbe u ambulantama Porodične/Obiteljske medicine Kantona Sarajevo. Opravdanost izostanaka sa nastave dokazuje se validnom potvrdom. Samo uz opravdanje student može nadoknaditi nastavu (maksimalno do 20% izostanaka). Student ima pravo na konsultacije iz predmeta Porodična/Obiteljska medicina na Katedri za porodičnu medicine svakim radnim danom u trajanju od 1 sata u terminu dogovora sa predmetnim nastavnikom, uz prethodnu najavu kod sekretarice Katedre za Porodičnu/Obiteljsku medicine ili na e-mail.</p>

Praktična nastava iz Porodične/Obiteljske medicine

Nivo: dodiplomski	Godina: VI	Semestar: XI
Status: obavezni	Sedmica: 15	Ukupno sati: 75
1.Odgovorni nastavnici	<ul style="list-style-type: none"> - Dr. Zaim Jatić - Dr. Amira Skopljak - Dr. Nataša Trifunović - Dr. Hasiba Erkočević - Dr. Emina Kujundžić 	
2.Ishodi učenja	<p>Modul 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojašnjenje definicije i principa porodične medicine 2. Upoznavanje s timom porodične medicine i ulogama ljekara, patronažne medicinske sestre i medicinske sestre 3. Obilazak ambulante porodične medicine i upoznavanje s normativima prostora i opreme 4. Upoznavanje sa organizacijom rada u porodičnoj medicini 5. Upoznavanje studenata sa osnovnom medicinskom dokumentacijom: zdravstveni karton i protokol pacijenata, 6. Obnavljanje znanja i vještina pisanja recepata, upoznavanje s pravilnikom o propisivanju lijekova 7. Obnavljanje i usavršavanje uzimanja fokusirane anamneze <p><i>Rad sa redovnim pacijentima</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton (opcijski elektronski zdravstveni karton) <p><i>Rad u malim grupama:</i> igranje uloga – upoznavanje s pacijentom, fokusirana anamneza</p> <p><i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Čitanje Definicije porodične medicine WONCA Europe - Čitanje Pravilnika o načinu propisivanja i izdavanja lijekova - Čitanje Odluke o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo kao i načinu njihovog propisivanja i izdavanja <p>Modul 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diskusija o izazovnom zdravstvenom pregledu (težak pacijent) 2. Pisanje uputnica za specijalističke konsultacije i uputnica za bolničko liječenje, posebno objašnjenje u slučajevima hitnih slučajeva 3. Rad s porodicom (uticaj porodice na zdravlje, susret s članovima porodice, planiranje zdravstvene zaštite) 4. Obnavljanje vještine pregleda glave i vrata (osobit naglasak na pregledu usta i štitne žlijezde), opcijski otoskopski i oftalmoskopski pregled (pravilna upotreba instrumenata) <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Akutne respiratorne infekcije <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prehlada, gripa, vanbolnička pneumonija <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i></p> <p>Vještina: pregled glave, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pranje ruku, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton</p> <p><i>Rad u malim grupama:</i> pregled glave, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine</p>	

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – pregled glave i vrata
- priprema savjeta za oboljelog od prehlade i gripe

Modul 3.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija urinarnih infekcija, rano otkrivanje karcinoma prostate
2. Privremena spriječenost za rad (bolovanje): uzroci, izvještaj o bolovanju, upućivanje na prvostepenu ljekarsku komisiju
3. Obrada za upućivanje na invalidsko – penzionu komisiju
4. Obnavljanje vještine: gledanje video prezentacije – bimanuelni pregled karlica, PAPA bris (opcijski vježbanje na modelu)

Simptom/sindrom

- Učestalo i bolno mokrenje

Bolest

- Urinarne infekcije i benigna hiperplazija prostate

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: pisanje uputnica za urinokulture, koprokulture, briseve nosa, ždrijela, briseve rane, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: objašnjenje bimanuelnog pregleda karlice, komunikacijske vještine

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – bimanuelni pregled karlice
- Obnavljanje poglavlja iz urgentne medicine: renalna kolika

Modul 4.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija bolesti povezanih s hranom i vodom
2. Kućna posjeta: indikacije, planiranje, rad u pacijentovoj kući, sastanak s porodicom
3. Obnavljanje vještine: procjena dehidracije kod djece i odraslih, i.v. injekcije i infuzije

Simptom/sindrom

- Opstipacija

Bolest

- Dijarealne bolesti

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: IV injekcije i infuzije (opcijski), fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: procjena dehidracije - slučajevi, komunikacijske vještine – savjetovanje u slučaju opstipacije ili dijareje

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – procjena dehidracije

Modul 5.

1. Značaj komunikacije u porodičnoj medicini – tehnike verbalne i neverbalne komunikacije, igranje uloga
2. Pacijent u središtu zdravstvene njege
3. Upoznavanje o specifičnoj epidemiologiji i strukturi rada u porodičnoj medicini, najčešće bolesti
4. Upoznavanje s registrima bolesti u ambulantama porodične medicine
5. SOVA (SOUP) vođenje zapisa u zdravstvenom kartonu bolesti i oboljenju, igranje uloga, vježbanje u grupama

6. Upućivanje na specijlističke konsultacije i na bolničko liječenje

Simptom

- Povišena temperatura

Bolest

- Hipertenzija

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: fokusirana anamneza, vježbanje tehnika verbalne i neverbalne komunikacije, SOVA zapisivanje u zdravstveni karton

Rad u malim grupama: igra uloga verbalna i neverbalna komunikacija – upoznavanje s pacijentom i odgovarajuća fokusirana anamneza

Zadaci za rad između vježbi:

- Čitanje Pravilnika o naručivanju pacijenata u ambulantama porodične medicine

Modul 6.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i skrining Hepatitis B i C
2. Etički izazovi u radu porodičnog ljekara
3. Obnavljanje vještine: pregled abdomena

Simptom/sindrom

- Akutna bol u abdomenu (odrasli i djeca), krvarenje iz gastrointestinalnog trakta

Bolest

- GERB, peptički ulkus

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: pregled abdomena, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: Pregled adomena, komunikacijske vještine

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – pregled abdomena
- Obnavljanje poglavlja iz urgentne medicine: akutni abdoment, apendicitis, bilijarna kolika

Modul 7.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: savjetovanje o zdravoj ishrani i fizičkoj aktivnosti
2. Kućna posjeta: indikacije, planiranje, rad u pacijentovoj kući, sastanak s porodicom
3. Obnavljanje vještine: antropometrijska mjerenja u ambulanti porodične medicine, izračunavanje indeksa tjelesne mase

Simptom/sindrom

- Sinkopa

Bolest

- Dislipidemija, metabolički sindrom, gojaznost

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: izračunavanje indeksa tjelesne mase, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: savjetovanje o zdravoj ishrani i tjelesnoj aktivnosti, komunikacijske vještine

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – antropometrijska mjerenja
- Metabolički sindrom i njegov značaj

Modul 8.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i liječenje pušenja
2. Značaj pušenja u BiH
3. Obnavljanje vještine: upotreba peakflow metra, upotreba inhalera (sprejevi, diskusi)

Simptom/sindrom

- Kašalj i dispnea

Bolest

- HOPB/Astma

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: pregled grudnog koša, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: upotreba peakflow metra, inhalera, komunikacijske vještine

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – pregled grudnog koša
- Obnavljanje programa za prevenciju pušenja

Modul 9.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija gojaznosti i šećerne bolesti
2. Obnavljanje vještine: pregled stopala (upotreba zvučne viljuške i monofilamenta)

Simptom/sindrom

- Parestezije

Bolest

- Dijabetes melitus

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: pregled stopala, upotreba glukometra, davanje inzulina, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: pregled stopala, davanje inzulina, komunikacijske vještine

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – pregled stopala
- Ponavljanje liječenja dijabetesa: izmjena načina života, oralna terapija, inzulinska terapija

Modul 10.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i rano otkrivanje ravnih tabana, skolioze i greški u držanju tijela
2. Obnavljanje vještine: pregled kičmenog stuba

Simptom/sindrom

- Akutna bol u leđima

Bolest

- Osteoartroze, reumatoidni artritis

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: pregled kičmenog stuba, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: pregled kičmenog stuba, komunikacijske vještine

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – pregled kičmenog stuba

Modul 11.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: skrining depresije, skrining demencije
2. Zdravstveni problemi starije populacije

3. Obnavljanje vještine: upotreba testa minimalne skale, upotreba skale za dijagnostikovanje depresije

Simptom/sindrom

- Demencija, glavobolja

Bolest

- Depresija, anksioznost i PTSP

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: upotreba instrumenata za dijagnostikovanje depresije, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine

Rad u malim grupama: upotreba testa minimalne skale

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – psihijatrijski pregled

Modul 12.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija KVS oboljenja
2. HEADSSS protokol uzimanja anamneze, najčešći zdravstveni problemi adolescenata, povjerljivost, pomoć pri izboru zanimanja, sistematski pregled
3. Obnavljanje vještine pregleda grudnog koša: inspekcija, pregled srca (auskultacija i EKG), mjerenje pulsa i pregled pluća (auskultacija i palpacija)

Simptom/sindrom

- Bol u grudima

Bolest

- Koronarna srčana oboljenja

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: pregled grudnog koša, mjerenje krvnog tlaka i pulsa, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: HEADSSS protokol psihosocijalne anamneze, komunikacijske vještine, mjerenje tlaka.

Zadaci za rad između vježbi:

- Obnavljanje porpedeutike – pregled grudnog koša
- Obnavljanje osnovno tumančenje EKG
- Europski program za prevenciju KVS - Systemic COronary Risk Evaluation (SCORE)

Modul 13.

1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i rano otkrivanje najčešćih i najznačajnijih malignih bolesti
2. Osnovi palijativne njege
3. Obnavljanje vještine: upotreba skale bola

Simptom/sindrom

- Bol i povraćanje

Bolest

- Karcinom pluća, dojke, debelog crijeva, prostate, želuca, cerviksa, jajnika i endometrija

Rad sa redovnim pacijentima:

Vještina: upotreba instrumenata za dijagnostikovanje depresije, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton

Rad u malim grupama: upotreba skale bola, diskusija o liječenju bola

	<p>Modul 14.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija osteoporoze 2. Medicina zasnovana na dokazima (EBM), baze medicinskih podataka, Cochrane library 3. Obnavljanje vještine: pregled ramena, lakta, šake, kuka i koljena <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bol u ramenu, kuku i koljenu <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osteoartroze, reumatoidni artritis <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: pregled ramena, šake, kuka i koljena, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje receptata, uputnica, zapis u medicinski karton <i>Rad u malim grupama:</i> pregled ramena, šake, kuka i koljena, komunikacijske vještine <i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje propedeutike – pregled ekstremiteta - Odgovor na jedno medicinsko pitanje po principima medicine zasnovane na dokazima <p>Modul 15.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija seksualno prenosivih bolesti i HIV infekcije 2. Saopštavanje loše vijesti 3. Obnavljanje vještine: savjetovanje o preveniji seksualno prenosivih bolesti <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anoreksija i kaheksija <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Seksualno prenosive bolesti (Infekcije klamidijom, humanim papiloma virusom i trihomonas vaginalis) <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: razgovor o seksualnom životu s pacijentima, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje receptata, uputnica, zapis u medicinski karton <i>Rad u malim grupama:</i> savjetovanje o prevenciji seksualno prenosivih bolesti <i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje propedeutike – neurološki pregled
3.Literatura	Izet Mašić i saradnici: Praktikum iz porodične medicine (u pripremi)

	<ul style="list-style-type: none"> - Akutne respiratorne infekcije <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prehlada, gripa, vanbolnička pneumonija <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: pregled glave, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pranje ruku, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton <i>Rad u malim grupama:</i> pregled glave, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine <i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – pregled glave i vrata - priprema savjeta za oboljelog od prehlade i gripe <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	
Sedmica 3.	<p>Predavanje Medicinska dokumentacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informacioni sistemi u Primarnoj zdravstvenoj zaštiti 2. Medicinski karton pacijenta, papirna i elektronska forma 3. Sudsko – medicinski značaj dokumentacije i evidencije podataka 4. Značaj medicinskih zapisa u praksi 5. Značaj medicinskih zapisa u naučnom istraživanju 6. Metode zakazivanja pregleda, sistem otvorenih vrata <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija urinarnih infekcija, rano otkrivanje karcinoma prostate 2. Privremena spriječenost za rad (bolovanje): uzroci, izvještaj o bolovanju, upućivanje na prvostepenu ljekarsku komisiju 3. Obrada za upućivanje na invalidsko – penzionu komisiju 4. Obnavljanje vještine: gledanje video prezentacije – bimanuelni pregled karlica, PAPA bris (opcionjski vježbanje na modelu) <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Učestalo i bolno mokrenje <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Urinarne infekcije i benigna hiperplazija prostate <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: pisanje uputnica za urinokulture, koprokulture, briseve nosa, ždrijela, briseve rane, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton <i>Rad u malim grupama:</i> objašnjenje bimanuelnog pregleda karlice, komunikacijske vještine <i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – bimanuelni pregled karlice - Obnavljanje poglavlja iz urgentne medicine: renalna kolika <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">5</p>
Sedmica 4.	<p>Predavanje Medicinski vodiči i akreditacijski standardi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija, ciljevi i funkcija vodiča 2. Značaj vodiča za kliničku praksu 3. Zakonsko značenje vodiča 4. Vodiču BiH 	3

	Seminari – adekvatno predavanju	
Sedmica 6.	<p>Predavanje Medicinska etika i deontologija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija i značaj u PM 2. Pravni aspekti odnosa ljekara prema pacijentu 3. Prava i greške ljekara, moguće sankcije 4. Prava i greške pacijenta, moguće sankcije 5. Zaštita podataka <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i skrining Hepatitis B i C 2. Etički izazovi u radu porodičnog ljekara 3. Obnavljanje vještine: pregled abdomena <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Akutna bol u abdomenu (odrasli i djeca), krvarenje iz gastrointestinalnog trakta <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - GERB, peptički ulkus <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: pregled abdomena, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton</p> <p>Rad u malim grupama: Pregled adomena, komunikacijske vještine</p> <p><i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – pregled abdomena - Obnavljanje poglavlja iz urgentne medicine: akutni abdomen, apendicitis, bilijarna kolika 	<p>3</p> <p>5</p>
Sedmica 7.	<p>Predavanje Javno – zdravstveni aspekti populacionih i nozoloških grupa stanovništva:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dojenčad i mala djeca 2. Žene fertile dob i trudnice 3. Radnici 4. Lica treće dobi 5. Nozološke grupe stanovništva <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: savjetovanje o zdravoj ishrani i fizičkoj aktivnosti 2. Kućna posjeta: indikacije, planiranje, rad u pacijentovoj kući, sastanak s porodicom 3. Obnavljanje vještine: antropometrijska mjerenja u ambulanti porodične medicine, izračunavanje indeksa tjelesne mase <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sinkopa <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dislipidemija, metabolički sindrom, gojaznost <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: izračunavanje indeksa tjelesne mase, fokusirana anamneza,</p>	<p>3</p> <p>5</p>

	<p>komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton <i>Rad u malim grupama:</i> savjetovanje o zdravoj ishrani i tjelesnoj aktivnosti, komunikacijske vještine <i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – antropometrijska mjerenja - Metabolički sindrom i njegov značaj <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	
Sedmica 8.	<p>Predavanje Promocija zdravlja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija i ciljevi promocije zdravlja 2. Dokumenti za promociju zdravlja 3. Edukacija o zdravlju i bolesti 4. Zdravstveno – odgojni recepti <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i liječenje pušenja 2. Značaj pušenja u BiH 3. Obnavljanje vještine: upotreba peakflow metra, upotreba inhalra (sprejevi, diskusi) <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kašalj i dispnea <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - HOPB/Astma <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: pregled grudnog koša, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton <i>Rad u malim grupama:</i> upotreba peakflow metra, inhalera, komunikacijske vještine <i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – pregled grudnog koša - Obnavljanje programa za prevencijuj pušenja <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">5</p>
Sedmica 9.	<p>Predavanje Menadžment masovnih nezaznih bolesti u PM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menadžment hroničnog bolesnika u PM 2. Pacijent – hipertoničar, incidencija i značaj 3. Pacijent i šećerna bolest, incidencija i značaj 4. Hiperlipidemije <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija gojaznosti i šećerne bolesti 2. Obnavljanje vještine: pregled stopala (upotreba zvučne viljuške i monofilamenta) <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Parestezije <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dijabetes melitus <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i></p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">5</p>

	<p>Vještina: pregled stopala, upotreba glukometra, davanje inzulina, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton</p> <p><i>Rad u malim grupama:</i> pregled stopala, davanje inzulina, komunikacijske vještine</p> <p><i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – pregled stopala - Ponavljanje liječenja dijabetesa: izmjena načina života, oralna terapija, inzulinska terapija <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	
Sedmica 10.	<p>Predavanje</p> <p>Najčešća patološka stanja u domenu PM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Najčešći respiratorni problemi u PM 2. Najčešći urogenitalni problemi u PM 3. Bolesti lokomotornog sistema (lumbalni sindrom, reumatološke bolesti itd) <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i rano otkrivanje ravnih tabana, skolioze i greški u držanju tijela 2. Obnavljanje vještine: pregled kičmenog stuba <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Akutna bol u leđima <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Osteoartroze, reumatoidni artritis <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i></p> <p>Vještina: pregled kičmenog stuba, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton</p> <p><i>Rad u malim grupama:</i> pregled kičmenog stuba, komunikacijske vještine</p> <p><i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – pregled kičmenog stuba <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	<p>3</p> <p>5</p>
Sedmica 11.	<p>Predavanje</p> <p>Sociopatije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ovisnost i podjela ovisnosti 2. Vrste ovisnosti (duhan, alkoholizam, droge, itd) 3. Depresija, incidencija depresije i menadžment u PM 4. Uloga porodičnog ljekara <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: skrining depresije, skrining demencije 2. Zdravstveni problemi starije populacije 3. Obnavljanje vještine: upotreba testa minimental skala, upotreba skala za dijagnostikovanje depresije <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Demencija, glavobolja <p><i>Bolest</i></p>	<p>3</p> <p>5</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Depresija, anksioznost i PTSP <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: upotreba instrumenata za dijagnostikovanje depresije, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine</p> <p><i>Rad u malim grupama:</i> upotreba testa minimental skale</p> <p><i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – psihijatrijski pregled <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	
Sedmica 12.	<p>Predavanje</p> <p>Urgentna stanja u PM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Infarkt miokarda 2. Anafilaksa i anafilaktični šok 3. Menadžment urgentnih stanja u PM 4. Značaj prevencije i riziko – faktori <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija KVS oboljenja 2. HEADSSS protokol uzimanja anamneze, najčešći zdravstveni problemi adolescenata, povjerljivost, pomoć pri izboru zanimanja, sistematski pregled 3. Obnavljanje vještine pregleda grudnog koša: inspekcija, pregled srca (auskultacija i EKG), mjerenje pulsa i pregled pluća (auskultacija i palpacija) <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bol u grudima <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Koronarna srčana oboljenja <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i> Vještina: pregled grudnog koša, mjerenje krvnog tlaka i pulsa, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton</p> <p><i>Rad u malim grupama:</i> HEADSSS protokol psihosocijalne anamneze, komunikacijske vještine, mjerenje tlaka.</p> <p><i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – pregled grudnog koša - Obnavljanje osnovno tumančenje EKG - Europski program za prevenciju KVS - Systemic COronary Risk Evaluation (SCORE) <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	<p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">5</p>
Sedmica 13.	<p>Predavanje</p> <p>Kućno liječenje i palijativna njega:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polivalentna patronažna zaštita i aktivni nadzor 2. Kućno liječenje i kućna njega 3. Palijativna njega u domenu rada porodičnog ljekara, principi i sadržaji 4. Hospis 5. Smrt i pravo na smrt (eutanzija) <p>Vježbe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencija u porodičnoj medicini: prevencija i rano otkrivanje najčešćih i najznačajnijih malignih bolesti 	3

	<p>2. Saopštavanje loše vijesti</p> <p>3. Obnavljanje vještine: savjetovanje o preveniji seksualno prenosivih bolesti</p> <p><i>Simptom/sindrom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anoreksija i kaheksija <p><i>Bolest</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Seksualno prenosive bolesti (Infekcije klamidijom, humanim papiloma virusom i trihomonas vaginalis) <p><i>Rad sa redovnim pacijentima:</i></p> <p>Vještina: razgovor o seksualnom životu s pacijentima, fokusirana anamneza, komunikacijske vještine, pisanje recepata, uputnica, zapis u medicinski karton</p> <p><i>Rad u malim grupama:</i> savjetovanje o prevenciji seksualno prenosivih bolesti</p> <p><i>Zadaci za rad između vježbi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obnavljanje porpedeutike – neurološki pregled <p>Seminari – adekvatno predavanju</p>	5
--	--	---